

**COLECȚIA „DUMITRU DAN” DIN PATRIMONIUL
MUZEULUI JUDEȚEAN BUZĂU.
ANALIZĂ ȘI PROPUNERI DE DEZVOLTARE**

Daniel DRÂMBU

**DUMITRU DAN COLLECTION OF THE BUZĂU COUNTY MUSEUM.
REVIEW AND DEVELOPMENT PROPOSALS**

Abstract

The article provides an analysis of the globe-trotter collection of Dumitru Dan (Buhuși, Neamț county, 14 July 1890 - Buzău, Buzău county, 4 December 1978), from the Buzău County Museum and highlights without claiming to exhaust the topic a number of aspects related to its creation, types of cultural assets, management, record keeping, conservation, digitization, classification, exhibition, restoration, storage, valorisation, research, popularization. Also some directions for the development of this collection are put forward.

Cuvinte cheie: Dumitru Dan, globe-trotter, călătorie, colecție, patrimoniu muzeal, istoria turismului, Buzău

Keywords: Dumitru Dan, globe-trotter, travel, collection, museum heritage, history of tourism, Buzău

Dincolo de valorile istorice, culturale sau spirituale pe care le exprimă Colecția „Dumitru Dan”, aceasta se evidențiază prin *povestea* inedită transmisă publicului, invitat să descopere universul geografic, cultural și ocupațional al oamenilor pe care globe-trotterul român i-a întâlnit în călătoria sa și, ulterior, cu prilejul conferințelor, ținute în toată țara, referitoare la periplul său în jurul lumii.

Analele Buzăului XIII, Buzău, 2021, p. 313 – 335.

1. Constituire

Colecția „Dumitru Dan”, din cadrul Muzeului Județean Buzău, s-a înființat în jurul unui nucleu format din 220 de bunuri achiziționate sau donate de globe-trotter cu câteva luni înainte de moartea sa, în 1978¹. Astfel, o primă serie de 203 documente și obiecte personale a intrat în patrimoniul instituției, în data de 30.06.1978, prin achiziție directă de la Dumitru Dan. Au urmat 17 bunuri de numismatică și medalistică, donate de către acesta muzeului buzoian.

Ulterior, în anul 1981, au intrat în patrimoniul instituției, prin donație din partea familiei, șapte obiecte, cele mai importante fiind bunda globe-trotterului, o legitimație emisă în 11.08.1914 pentru Dumitru Dan, de redacția ziarului *Românul*, primul ziar român fondat 1904, din Cleveland, Ohio, SUA, și un carnet de student emis de Școala superioară de documentare și de Științe administrative pentru perioada 1931-1932.

În 2012, colecția s-a îmbogățit prin achiziția a două benzi magnetice, din perioada 1967-1969, ce conțin înregistrări audio ale vocii globe-trotterului, care își prezintă călătoria în cadrul unei conferințe și al unui interviu.

Cele mai recente bunuri culturale intrate în Colecția „Dumitru Dan”, în septembrie 2018, reprezintă donația domnului profesor universitar Silviu Neguț, care l-a cunoscut personal pe globe-trotter²: documente, extrase, vederi, scrisori, remarcându-se în primul rând elementele de corespondență care fac referire la aspecte biografice inedite din ultima parte a vieții lui Dumitru Dan.

2. Tipuri de bunuri culturale

O primă observație se referă la faptul că proporția obiectelor pe suport de hârtie este de 87%, iar 13% reprezintă bunuri culturale pe suport textil, din lemn, metal și alte materiale.

De asemenea, trebuie făcută distincția între documentele emise în timpul călătoriei³ și celelalte tipuri de obiecte, din perioada interbelică și anii 1970.

Cele din prima categorie sunt emise în următoarele limbi: română, spaniolă, franceză, engleză, olandeză, italiană, germană. Multe dintre ele au semnături ilizibile sau ștampile aproape șterse, dar au putut fi identificate într-o proporție de 98% coroborând informațiile prezente pe document cu cercetarea întreprinsă pe internet și în alte surse. De altfel, însuși Dumitru Dan, în anii

¹ Mădălina Oprea, *Colecția „Dumitru Dan” din patrimoniul Muzeului Județean Buzău. Un interviu despre călătoria pe jos în jurul lumii*, în *Analele Buzăului*, vol. 5, Buzău, Editura Alpha MDN, 2013, pp. 225-226.

² Silviu Neguț, *Interviu cu globe-trotterul Dumitru Dan*, în *Analele Buzăului*, vol. 9, Buzău, 2017, p. 125-134.

³ Mai există colecții de documente, care în proporție covârșitoare datează din perioada 1914-1916, în patrimoniul Muzeului de Istorie „Iulian Antonescu” din Bacău (169 obiecte) și Muzeul Sportului din București (153 obiecte).

1970, când în casa sa era deschisă o mini-expoziție cu aceste documente, a făcut însemnări pe unele dintre ele, identificând instituții, orașe, țări. Ulterior, cercetările realizate de Mădălina Oprea au dezvăluit că unele dintre aceste informații marginale, scrise de globe-trotter la decenii distanță, prezentau neconcordanțe⁴.

Colecția „Dumitru Dan” cuprinde 332 bunuri culturale, dintre care 175 sunt documente. Unele, oficiale, emise de instituțiile pe care Dumitru Dan le-a vizitat (1910-1916; 1923), poartă de cele mai multe ori antetul instituției. Altele, emise pe hârtie filigranată, cu sigilii, ștampile, timbre sau diverse elemente decorative, precum panglici textile, multicolore. Apoi, file de hârtie simplă sau dictando, pe care globe-trotterul le prezenta în birourile diverselor instituții, pentru a se confirma prezența sa în acel loc, la data respectivă. Acestea erau semnate de către un reprezentant al acelor instituții (președinți de state, primari, guvernatori, directori de organizații, secretari, polițiști, curatori de muzee, bibliotecari ș. a.) și marcate cu ștampila instituției sau companiei. Pe cele mai multe dintre documentele de acest fel este trecut textul: „D. Dan care călătorește pe jos în jurul lumii a vizitat acest birou în data ...”. O parte însemnată a documentelor consemnează și ora sau naționalitatea globe-trotterului, iar unele dintre cele emise de comunitățile de români din SUA relatează modul călduros cu care Dumitru Dan a fost primit, mulți dintre cei prezenți la spectacolele sale fiind mândri că un român face cunoscut numele țării în întreaga lume.

Multe din cele 16 articole apărute în presă despre vizita globe-trotterului în diverse orașe (fragmente din ziare europene sau americane) nu au putut fi datate cu precizie sau nu s-a putut identifica publicația în care au fost tipărite ori locul apariției. Datarea a fost dificilă și pentru afișele de teatru și cinema, 13 la număr, care adesea nu conțin informații nici despre orașul în care au fost publicate. Ne referim, în principal, la afișele din Cuba, Haiti și Puerto Rico, pe care este menționat, generic, doar numele teatrului - „Marele Teatru” sau „Teatrul Principal”.

Colecția mai cuprinde: opt cărți poștale ilustrate, un pașaport din 1927 și o anexă din 1915 a pașaportului cu care Dumitru Dan a călătorit, anexă emisă în Spania pentru a putea intra în Franța; două fotografii; 63 diplome oferite de diferite instituții din țară (comitete, sfaturi populare, consilii județene sau orașenești, case de cultură, școli, uzine, organizații sportive) în perioada 1960-1975, când după ce s-a pensionat (fusesse profesor de geografie la Școala generală nr. 7 din Buzău), Dumitru Dan a fost invitat să țină prelegeri și conferințe, despre călătoria sa în jurul lumii, în foarte multe localități ale țării; două benzi de magnetofon cu înregistrările vocii globe-trotterului; 17 obiecte

⁴ M. Oprea, *op. cit.*, p. 228-229.

de medalistică și sigilografie; 14 monede (13 românești, din perioada interbelică și postbelică, și una daneză, datată 1926); șase publicații cu articole despre Dumitru Dan din perioada comunistă; 14 obiecte personale, majoritar etnografice, precum piesele de costum popular bărbătesc. Între acestea, se regăsesc obiectele pe care vizitatorii le apreciază cel mai mult, în cadrul expoziției - bunda și cele două perechi de opinci ale globe-trotterului.

3. Managementul colecției

3.1. Evidența

Bunurile ce alcătuiesc Colecția „Dumitru Dan” sunt înregistrate în registrul de inventar pentru istorie, pe suport de hârtie și în format electronic, unul dintre cele șase registre ale Muzeului Județean Buzău, care trebuie reunite; registrele au o stare bună de conservare și sunt completate la zi.

Toate cele 332 bunuri culturale au fișe de evidență și fișe de conservare; de asemenea, există fișe de restaurare aferente pieselor care au trecut prin acest proces. Fiecare obiect are cel puțin o fotografie, iar medaliile și monedele au cel puțin două fotografii, pentru avers și pentru revers. Fișele sunt aranjate în ordinea crescătoare a numărului de inventar și se păstrează într-un dulap cu sertare.

3.2. Conservarea și restaurarea

În perioada 2015-2016, Muzeul Județean Buzău a implementat proiectul *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci*, care a fost gândit și dezvoltat în jurul Colecției „Dumitru Dan”⁵.

Prin activitatea de cercetare întreprinsă a fost reluată, într-un context interdisciplinar, tema vastă și complexă a călătoriei primilor globe-trotteri români în jurul lumii, la începutul secolului XX, subiect care se bucură de un mare succes în contextul societății actuale, mult mai deschisă și mai preocupată de explorarea prin călătorii a noi zone turistice. A fost propus investigării un eveniment important pentru istoria locală, națională și chiar internațională, legat de personalitatea primului globe-trotter român, Dumitru Dan, o persoană cu merite și calități deosebite care s-a remarcat ulterior și prin promovarea la nivel național a activităților sportive și a turismului în general.

În cadrul acestui proiect s-au întreprins activități de protejare, conservare și s-au creat premisele necesare inițiativelor de restaurare a patrimoniului

---

⁵ Muzeul Județean Buzău a fost beneficiar al fondurilor acordate prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European, finanțat de Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Guvernul României, prin Programul Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural, primul proiect al instituției în calitate de solicitant al unor fonduri europene nerambursabile. Vezi <http://dumitrudan.muzeubuzau.ro/>, accesat la 09.02.2020.

colecției buzoiene. Din punct de vedere al conservării, s-a constatat că o mare parte a documentelor au fost supuse, de însuși proprietarul lor, Dumitru Dan, unor etalări și manipulări incorecte, unele având un grad înalt de uzură funcțională, încă din epoca emiterii. Sunt ilustrative, în acest sens, cele care au fost purtate de globe-trotter în toată lumea și folosite, apoi, în anii 1970, în timpul numeroaselor sale conferințe prin țară⁶, unde Dumitru Dan le prezenta publicului pentru a-și susține cu dovezi traseul parcurs.

Prin urmare, a fost propus spre restaurare un număr de 213 bunuri pe suport de hârtie, Complexului Muzeal Moldova Iași⁷ și o bundă, Complexului Muzeal „Astra” Sibiu. De asemenea, piese din cadrul colecției au fost restaurate de către Maria Lucia Duma, restaurator la Muzeul Județean Buzău. Cele mai frecvente tipuri de degradări ale materialului suport au fost: cele fizico-mecanice (fragilizarea suportului în zonele marginilor și colțurilor, pierderi de material în zonele de pliure, fisuri, plieri, depuneri de impurități și adeziv), degradări fizico-chimice (oxidarea capselor metalice, îmbătrânirea suportului celulozic, degradări cromatice, pete, halouri), degradări sociale (uzura funcțională, coaserea unor documente și decuparea lor), degradări biologice (foxing). Intervențiile de conservare - restaurare au inclus: documentație fotografică, dezinfecție, curățire, consolidare și integrare cromatică, consolidarea marginilor și colțurilor cu vâl japonez, reîntregirea ariilor lacunare cu hârtie japoneză de forțat, în trei straturi, și derivat celulozic, tratament apos de neutralizare a acidității insolubile, cu soluție de hidroxid de calciu și asigurarea rezervei alcaline etc. Lucrările au fost realizate de colectivul de restaurare coordonat de dr. Marta Ursescu (1969-2021).

3.3. Digitizarea colecției

Componenta de restaurare și conservare a proiectului a inclus digitizarea și publicarea pe site-ul proiectului⁸ și pe portalul Europeana.eu⁹ a bunurilor care i-au aparținut primului globe-trotter român, asigurându-se accesul publicului la conținutul digitizat și conservarea pe termen lung. Astfel, au fost digitizate toate bunurile de patrimoniu, care alcătuiesc colecțiile dedicate lui Dumitru Dan, aflate la nivelul anului 2016 în trei instituții: Muzeul Județean Buzău, Muzeul de Istorie „Iulian Antonescu” din Bacău și Muzeul Sportului din București. De altfel, cu ocazia aniversării centenarului călătoriei în jurul

⁶ M. Oprea, *op. cit.*, p. 226.

⁷ Mădălina Oprea, Marta Ursescu, Oana Căpățină, Andrei Ana-Maria, Andrei Mihai, *Conservarea și restaurarea colecției Dan Dumitru din cadrul Muzeului Județean Buzău*, în *Buletinul Centrului de Cercetare și Conservare-Restaurare a Patrimoniului Cultural*, an XVI, nr. 2, Iași, Editura Palatul Culturii, 2018, pp. 125-130.

⁸ <https://dumitrudan.muzeubuzau.ro/arhiva2.php>, accesat la 10.11.2021.

⁹ <https://classic.europeana.eu/portal/ro/search?q=Dumitru+Dan>, accesat la 17.11.2021.

lumii (2016) bunuri culturale din cele trei muzee au fost prezentate împreună, împlinind, vremelnic, visul lui Dumitru Dan de a-și vedea piesele expuse într-un muzeu care să-i celebreze și să-i pună în valoare performanța sa extraordinară¹⁰.

În cadrul acestui proiect s-a creat un registru inventar digital/ bază de date (DocPat) în care au fost introduse toate informațiile despre bunurile amintite mai sus; baza de date are următoarele rubrici: nr. crt., nr. inv., denumire, descriere, dimensiuni, valoare, stare de conservare, observații, proprietar/ deținător. De asemenea au fost completate 677 fișe analitice de evidență în programul DocPat și a fost transpus în format MP3 conținutul a două benzi de magnetofon ce redau înregistrarea vocii globe-trotterului. Digitizarea a constat în redarea în timp real a materialului audio de pe benzile magnetice cu ajutorul magnetofonului și înregistrarea lor prin intermediul mixerului și al calculatorului în format digital. Fragmente audio din aceste înregistrări sunt puse la dispoziția publicului larg în cadrul spațiului expozițional dedicat colecției.

Concomitent, a fost realizat catalogul documentelor din perioada 1910 - 1916. Acesta conține descrierea și conținutul documentelor în limba română și engleză. Catalogul este pus la dispoziția publicului în format digital și tipărit. Necesitatea unui asemenea catalog este justificată de imposibilitatea etalării tuturor documentelor deoarece acestea se înscriu într-o singură categorie tipologică, sunt numeroase și o mare parte se află într-o stare de conservare care nu permite etalarea.

3.4. Clasarea

Până la sfârșitul anului 2021, au fost clasate 25 de bunuri culturale în categoria fond a patrimoniului cultural național mobil.

3.5. Depozitarea

Bunurile culturale, care nu se află în expunere, sunt păstrate în depozitul de istorie al Muzeului Județean Buzău – un spațiu stabil din punct de vedere al microclimatului, în care temperatura nu depășește 18°C, iar U.R. se încadrează în limitele optime prevăzute pentru obiectele depozitate, nedepășind 65%. De asemenea, lumina naturală nu pătrunde în depozit.

Mobilierul asigură starea de repaos a pieselor, este adecvat dimensiunilor și formelor obiectelor și este realizat din materiale care nu conțin fenoli.

Cu excepția unui obiect etnografic (căciulă de blană), în depozit sunt păstrate piese pe suport de hârtie (de altfel, acestea reprezintă 87% din totalul

¹⁰ M. Oprea *et alii*, *op. cit.*, p. 126.

colecției). Documentele, articolele de ziare, cărțile poștale, diplomele sunt depuse în cutii și plicuri realizate din carton și hârtie neutre (pH 7,00).

4. Cercetarea colecției

Anterior anului 2015, activitățile de cercetare și documentare, în vederea valorificării colecției Dumitru Dan, au fost minimale, fiind reluate în cadrul proiectului *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci*¹¹, care, între altele, și-a propus investigarea călătoriei din anii 1910-1916.

Așadar, s-au derulat activități de cercetare multidisciplinară internă, în instituții din România, și de cercetare externă, în arhivele naționale franceze și internet.

Metodologia științifică utilizată a avut la bază următoarele metode: inductivă, deductivă și analogică. De asemenea, cercetarea a implicat cunoștințe și metodologii din următoarele domenii: diplomatică, codicologie, documentaristică, cronologie, sigilografie, numismatică, vexilologie, cartofilie, cartografie, istoria modernă și contemporană a României și universală, antropologie, etnografie, etnomuzicologie, geografia fizică și geopolitică a lumii, etc. Cercetarea tuturor documentelor primare s-a derulat pe parcursul a 13 luni. Muzeografilor s-au deplasat pentru documentare la diverse arhive, muzee și biblioteci pentru a putea recompune „puzzle-ul” din care a reieșit o variantă cât mai corectă și mai completă a traseului parcurs de globe-trotterul român.

Au fost derulate activități ce au implicat cercetarea documentelor primare, a manuscrisului și a cărții de onoare care i-au aparținut globe-trotterului. S-au tehnoredactat acele pagini din manuscris și din cartea de onoare care i-au aparținut lui D. Dan, pagini relevante din punct de vedere tematic. Acestea au constituit suportul informativ al tematicii expoziționale.

Totodată, s-au căutat informații relevante despre partea finală a traseului parcurs în 1923 (ultimii 4000 de km), după terminarea primului război mondial, și despre activitatea ulterioară călătoriei (interviu cu Steliana Sârbescu, fiica globe-trotterului; activitatea prodigioasă a lui Dumitru Dan, de a face cunoscută această călătorie, desfășurată în anii '60-'70 în multe din localitățile României, etc.)¹².

Au fost necesare documentarea în domeniului vexilologiei privind tipurile și formele steagurilor lumii în perioada 1910-1916 (valorificată în cadrul expozițional), analiza cronologică a documentelor pentru stabilirea cât mai corectă a traseului parcurs între 1910-1916, respectiv 1923, și consultarea bibliografiei de specialitate și generală. De asemenea, s-a efectuat documentare

¹¹ <http://dumitrudan.muzeubuzau.ro/>, accesat la 20.02.2020.

¹² Ibidem.

pe Web, fiind consultate Google maps și celelalte site-uri care conțin informații despre localități, populații, personalități și diverse instituții ale lumii.

5. Valorificarea

Rezultatele cercetării au fost fructificate în cadrul expoziției și au fost introduse în circuite profesionale și publice prin comunicarea pe scară largă a principalelor informații științifice obținute, fiind realizate mai multe studii științifice în reviste de specialitate. De asemenea, acestea sunt valorificate în cadrul unor activități cultural-educative de tip ghidaj-lecție¹³, desfășurate în cadrul expozițional, pornind de la obiectele expuse. Prin metoda storytelling, muzeograful încurajează dialogul deschis cu și între participanți, integrând exponatele în contextul povestirii unei călătorii în timp și spațiu¹⁴.

Prin derularea acestor activități, în mediul expozițional (în afara sălii de clasă), cu elevi din ciclul primar și gimnazial, se urmărește creșterea gradului de atractivitate a vizitei de muzeu și implicit a lecțiilor de istorie prin contactul direct cu obiectele de patrimoniu. Se dorește, de asemenea, o fixare mai bună a cunoștințelor de istorie și geografie locală, națională și universală, deschiderea apetitului pentru consumul de cultură și crearea obișnuinței de a vizita muzeul, cât și creșterea interesului elevilor față de problema protejării și a valorificării patrimoniului cultural, a celui imaterial și dezvoltarea unei atitudini proactive a copiilor față de patrimoniul național.

S-au organizat, până în prezent, mai multe ghidaje-prelegere tip storytelling în cadrul cărora grupuri de elevi au fost angajate activ, oferindu-li-se oportunitatea de a-și dezvolta creativitatea și de a-și îmbogăți cunoștințele și aptitudinile lingvistice, cognitive, sociale etc.

Începând cu anul 2019, Colecția „Dumitru Dan” este valorificată și în cadrul proiectului *Museum Bus*, o expoziție itinerantă amenajată într-un microbuz. Acest program de educație muzeală este dedicat elevilor din zona rurală, care din diverse motive nu vizitează niciodată colecțiile Muzeului Județean Buzău¹⁵.

5.1. Spațiul expozițional și cultural

Scopul acestui spațiu este formarea unor atitudini pozitive: respectul pentru diversitate, pentru identitatea celor percepuți ca fiind diferiți și, implicit, respingerea atitudinilor intolerante și discriminatorii din orice punct de vedere.

¹³ Ghidajele-lecție au calitatea de a epuiza critic informația existentă, folosindu-se de expoziție ca suport demonstrativ și material didactic, introducând elemente de corelație care nu pot fi sesizate direct.

¹⁴ Informațiile provin din *Planul de sustenabilitate al proiectului Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci*, document întocmit de Mădălina Oprea.

¹⁵ <https://www.muzeubuzau.ro/proiectul-museum-bus/>, accesat la 13.11.2021.

De asemenea, se urmărește atragerea tinerilor și adulților către cultură prin crearea unui spațiu primitor și a unor căi atractive de informare, care să atenueze diferențele dintre posibilitățile de acces la informație ale mediului urban și cele ale mediului rural, precum și consolidarea legăturii între școală și comunitatea locală. Toate acestea conduc la dezvoltarea relațiilor educaționale cu diferite categorii de public, la diversificarea activităților culturale desfășurate, la îmbunătățirea imaginii muzeului, ca organizație culturală și educațională.

Spațiul cultural găzduiește expoziția permanentă *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci*, care a fost vernisată în anul 2016, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la finalizarea călătoriei globe-trotterului român. Titlul descrie conținutul expoziției și face, de asemenea, referire la un aspect relatat de Dumitru Dan, în memoriile sale: faptul că, împreună cu cei trei camarazi de drum, Alexandru Pascu, Gheorghe Negreanu și Paul Pârvu, ar fi rupt, în timpul călătoriei, 497 perechi de opinci¹⁶.

Conținutul expoziției se bazează pe povestea călătoriei, din momentul pregătirii acesteia, până la final. Esențiale pentru această reconstituire au fost dovezile lăsate de personajul principal, Dumitru Dan, care permit vizitatorilor să acceseze memoria istorică a expediției, să cunoască experiențele trăite de cei patru globe-trotteri români și relațiile cu diverși oameni pe care aceștia i-au întâlnit în timpul călătoriei. De asemenea, vizitatorii descoperă personalitatea lui Dumitru Dan și performanța sa sportivă; rolul său de „ambasador al României” și de purtător de valori tradiționale românești pe toate meridianele globului; realizarea sa, unică până la acea vreme - expresie a perseverenței, a voinței, a rezistenței fizice și a unor trăsături psiho-morale ieșite din comun, care l-au ajutat pe Dumitru Dan să încheie o cursă neobișnuită.

De asemenea, pentru a asigura accesul turiștilor străini la informație, toate textele și etichetele expoziției sunt traduse în limba engleză, măsură ce se impune și pentru celelalte expoziții ale muzeului; audio-ghidul este disponibil în engleză, franceză și română.

Sectoarele TMT (Tehnologie, Media și Telecomunicații) și impactul lor asupra modului în care oamenii trăiesc, muncesc și se relaxează s-au schimbat profund în ultimele două decenii. Comunicarea digitală a devenit eficientă și larg utilizată iar progresul tehnologic schimbă obișnuințele de consum ale oamenilor. În acest context, spațiul expozițional este dotat și utilat cu aparatură modernă care să satisfacă nevoile unei categorii de public din ce în ce mai numeros.

---

¹⁶ Val. Tebeica, *Străbătând lumea. Călători și exploratori români de la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea*, Editura Științifică, București, 1962, p. 365.

Expoziția *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci* se dorește a fi un reper pentru revitalizarea interesului asupra istoriei, tradițiilor și folclorului românesc, mai ales în rândul tinerilor, și apropierea afectivă față de valorile autentice. Reprezintă, totodată, un spațiu comun de dialog între public și cei patru globe-trotteri, care au trecut prin aceste experiențe unice, un instrument educativ și de promovare turistică pentru cei pasionați de istorie, de geografie sau drumeții.

În expunere se regăsesc următoarele tipuri de bunuri culturale: documente (manuscrise, dactilografiate, tipărite), articole apărute în presă despre vizita globe-trotterilor în diverse orașe ale lumii (fragmente din diverse ziare); afișe de spectacole, cărți poștale ilustrate, contracte teatrale, fotografii, un pașaport din 1927 și o anexă din 1915 a pașaportului cu care a călătorit, anexă emisă în Spania pentru a putea călători în Franța; diplome oferite de diferite instituții din țară; obiecte de medalistică și sigilografie, insigne și medalii, cocarde cu emblema unor societăți de ajutor care funcționau în cadrul comunităților de români din SUA, cele mai multe înființate în primul deceniu al sec. XX; piese de costum popular bărbătesc (o bundă, o cămașă, brâu, cioareci, căciulă) și două perechi de opinci.

De asemenea, sunt etalate obiecte auxiliare și complementare, necesare tematicii expoziționale: replică după cămașa lui Dumitru Dan, cu motiv ornamental vița-de-vie, reconstituită în cadrul proiectului de meșterul popular Mariana Țicleanu, pornind de la imaginile de epocă din articole sau afișe de cinema; măciuci înalte, hamace, bandă tricoloră, replici de costume cu care sunt echipate manechinele personalizate ale celor patru globe-trotteri, o replică a unui costum bărbătesc cu pantofi, din perioada începutului sec. XX, un costum tradițional spaniol feminin, pantofi, un evantai, șal și hainele specifice locuitorilor a două triburi de indigeni (jivaros din Peru și aborigeni din Australia). De asemenea, există: două cămăși, două brâie, două pălării și două perechi de opinci, care sunt puse la dispoziția vizitatorilor pentru a se costuma și a fi încurajați să învețe să danseze pe ritmurile cântecului *Banu Mărăcine*, urmărind un film realizat anume pentru a antrena și motric vizitatorii.

Propunându-și să rememoreze un scurt istoric al călătoriei, expunerea este organizată pe mai multe teme:

Startul/ The Start: Panou foto-documentar, care are atașat un MP3 player cu căști, ce redă un fișier audio cu povestea de început a călătoriei spusă chiar de globe-trotter (interacțiune directă) și un manechin personalizat cu trăsăturile lui Dumitru Dan (reconstituit din fotografii, la scară 1:1 de către un sculptor profesionist care a turnat în negativ chipurile globe-trotterilor).

Documentele ne relatează.../Papers are saying... Sunt etalate, în două vitrine, bunuri de patrimoniu, documente din timpul călătoriei în jurul lumii; panouri grafice cu text și imagini sugestive.

Hartă-Traseul/The map Harta fizică a lumii pe care este marcat traseul călătoriei (dimensiunile: 300/200 cm), după cum urmează: București, Ploiești, Brașov, Cluj, Budapesta, Viena, Praga, Dresda, Berlin, Hamburg, Flensburg, Copenhaga, Christiania, Stockholm, Petersburg (Leningrad), Novgorod, Moscova, Tbilisi (Georgia), Teheran (Iran), Bagdad (Irak), Damasc (Siria), Ierusalim (Israel), Cairo, Assuan (Egipt), Port Sudan (Sudan), Mecca, Aden, Mogadishu, Mozambic, Tananariva, Adelaide (Australia), Melbourne, Sydney, Brisbane, Wellington (Noua Zeelanda), (traversarea Oceanului Indian), Colombo (Ceylon), apoi (India): Bombay, India, Calcutta, Rangoon (Myanmar), Bangkok (Thailanda), Colonia Capului, Sudan, Corrientes (Argentina), Montevideo (Uruguay), Buenos Aires (Argentina), Santiago de Chile (Chile), Sucre (Bolivia), Lima (Peru), Quito (Ecuador), Bogotá (Columbia), Panama (Panama), Tokio, Osaka, Manilla (Filipine), Hong Kong, Canton (Guangzhou), Peking (Beijing, China), Vladivostok, Habarovsk, (Marea) Ohotsk (Rusia), strâmtoarea Bering, Alaska, Juneau, Vancouver (Canada), San Francisco (SUA), Acapulco (Mexic), San Salvador (El Salvador), Managua (Nicaragua), San Juan, San Jose (Costa Rica), Casablanca (Maroc), Alger (Algeria), Palermo, Napoli, Roma, Milano, Locarno, Berna, Belford, Paris, Bruxelles, Haga, Amsterdam, Londra, Glasgow, Quebec, Montreal, Ottawa, Detroit, New York. Venind la Washington, Havana (Cuba), Port-au-Prince (Haiti), Santo Domingo (Republica Dominicană), Caracas (Venezuela), Lisabona, Gibraltar, Madrid, Barcelona, Malta, Atena, Constantinopol, Sofia, Belgrad, Turnu-Severin, Craiova, București.

Temperaturi extreme/ Extreme temperatures Vitrina conține o dioramă tematică ilustrând zona de deșert (Sahara) și un panou grafic sugestiv; o altă vitrină ce conține o diorama tematică ilustrând zona de îngheț (Alaska) și un panou grafic. Acest tronson expozițional încearcă să redea cele mai dificile momente din timpul călătoriei, în zonele înghețate și în deșert.

Subiectul *Sub cerul albastru/ Under deep blue sky* este redat prin intermediul unei diorame tematice, ilustrând o pădure din zona temperat-continentală, cu elemente de butaforie: frunzar, crengi, mușchi, arbori. Expunerea este completată cu panouri grafice de mari dimensiuni ca fundal și un ambient sonor sugestiv: fișier audio cu sunete din natură redat de un MP3 player cu căști. Sunt ilustrate, aici, traseele prin zonele complet nepopulate, la începutul secolului XX, prin păduri și locuri greu accesibile. De multe ori, globe-trotterii au fost nevoiți să înnopteze efectiv în păduri, făcând față unor situații primejdioase (întâlniri cu animale sălbatice).

Spectacolul trebuie să continue/ Show must go on - pe o scenă de spectacol sunt amplasați patru manechini personalizați cu trăsăturile celor patru globe-trotteri români, îmbrăcați în costume naționale și cu instrumente muzicale (armonică, fluier, caval, cimpoi), bunuri culturale din perioada călătoriei. În fața scenei, prin intermediul unui monitor TV este prezentat filmul documentar *Dansurile globe-trotterilor*. De asemenea, pe plafonul sălii sunt etalate, în suspensie, cele 497 de perechi de opinci, realizate de un meșter popular împreună cu elevi din medii socio-economice defavorizate, în cadrul proiectului *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 perechi de opinci*. Cu această ocazie a fost realizat și filmul documentar *Cum se fac opincile*, prezentat pe o tabletă în cadrul expoziției.

Să învățăm pașii / Let's dance – într-un spațiu adiacent scenei rulează, pe un monitor, filmul documentar *Banu Mărăcine*. Vizitatorul este încurajat să învețe să danseze pe ritmurile cântecului, urmărind urmele de opinci de pe podea și artistul popular care este prezent în film. Totodată, i se oferă posibilitatea să se echipeze pentru această activitate în costumul popular românesc pus la dispoziție (două costume populare: copil și adult), activitate ce facilitează angajarea motrică și afectivă cu patrimoniul imaterial.

Întâlnirea cu personalitățile/ Meeting the V.I.P. Vitrina conține bunuri de patrimoniu, documente din timpul călătoriei, emise de instituții prestigioase sau personalități ale perioadei respective. Expunerea este completată de un panou explicativ în fața căruia stă un manechin personalizat cu trăsăturile specifice lui Mario Garcia Menocal, președintele Cubei în perioada 1913-1921, pe care Dumitru Dan l-a întâlnit.

Întâlnirea cu indigenii/ Meeting the indigens (welcome/not welcome) Diorama tematică este împărțită în două sub-teme: a) *Welcome* - popoarele care au fost foarte ospitaliere, relatări diverse din țările latine în special; elemente de butaforie înfățișând o terasă de vară iar în fața ei un manechin feminin, personalizat, mai precis o spaniolă purtând costum tradițional (replică); b) *Not welcome* - indigenii din tribul jivaros (Peru), cu elemente de butaforie, o colibă specifică tribului, un manechin bărbat personalizat, vânătorul de capete, cu trăsăturile specifice tribului jivaros. În spatele acestor diorame, sunt panouri cu imagini reprezentative, iar pe panourile despărțitoare se află informații legate de experiențele prin care au trecut cei patru globe-trotteri români, sugestive fiecărei teme în parte.

Pericolele/ Danger Zone este redată prin intermediul unei diorame tematice împărțită în două sub-teme: a) *Ambient stradal China*, cu elemente de butaforie, o pagodă și panouri foto-documentare reprezentative temei; b) *Ambient natural Australia*, triburi antropofage, cu elemente de butaforie: vegetație de statură mică, frunzar, cu doi manechini personalizați – aborigeni;

panouri foto-documentare, un MP3 player cu căști redă un fișier audio cu vocea globe-trotterului Dumitru Dan care povestește episodul din Australia.

Banii! Banii! Banii!/Money! Money! Money! Această temă ilustrează modalitățile prin care cei patru globe-trotteri reușeau să se susțină financiar. Vitrina din acest sector conține următoarele elemente: un panou grafic, diverse documente, câteva fotografii, Cartea Recordurilor din anul 1985 și alte bunuri culturale care i-au aparținut lui Dumitru Dan (bunda, două perechi de opinci, portmoneul, bastonul).

Tema *Călătoria pe mare/The trip on the sea* este redată prin intermediul unui panou foto-documentar cu informații relevante despre traseul parcurs pe puntea vapoarelor și înregistrat cu ajutorul unor pedometre.

Relatări din ziare/ Flashnews! Un panou foto-documentar conținând articole din ziare, ce redau informații despre globe-trotterii români, apărute în presa vremii (Europa, America de Nord, America Centrală și de Sud).

Tema *Finalul/ The Finish* este ilustrată prin intermediul unui panou foto-documentar cu imagini și text, sugestive subiectului reprezentat.

Jocuri educative/Fun zone În zona dedicată aceste teme rulează pe un touchscreen aplicația *Lumea în 100 de imagini*, special concepută pentru a da posibilitatea vizitatorilor, de toate vârstele, să-și testeze propriile cunoștințe, cât și să acumuleze unele noi. Aplicația are în meniu următoarele categorii: monumente celebre, steagurile lumii, populații indigene, tipuri de scriere, simboluri religioase, mâncăruri, animale, plante, iar vizitatorul trebuie să plaseze cât mai corect pe globul pământesc aceste imagini-simbol, în dreptul țărilor corespunzătoare. De asemenea, există două jocuri electronice, *Costumul popular din zona Buzăului* și *Hora românească*, formate din două platforme/board-uri electronice, interactive, destinate, în principal, copiilor. Cele două jocuri au fost create în scopul familiarizării și învățării principalelor elemente de port tradițional într-o manieră plăcută și relaxantă.

Expoziția este amenajată într-o sală salubă și stabilă din punct de vedere al microclimatului, situată la primul etaj al clădirii Muzeului Județean Buzău, a cărei reabilitare s-a finalizat în anul 2015. Pentru monitorizarea microclimatului sunt utilizate șapte termohigrometre electronice, iar pentru stabilizarea microclimatului sunt prevăzute un umidificator și un dezumidificator. De asemenea, sistemul de iluminat ambiental respectă normele de conservare în vigoare, iar ferestrele sunt obturate pentru a împiedica pătrunderea luminii naturale.

5.2. Revitalizarea patrimoniului imaterial și cultural

Reluarea cercetării Colecției „Dumitru Dan” a reprezentat un imbold pentru revitalizarea patrimoniului imaterial și cultural din zona Buzăului prin

mai multe activități. Astfel, în scopul cunoașterii, conservării, perpetuării și valorificării tradițiilor folclorice autentice, amenințate de dispariție, au fost reconstituite, în varianta lor de la începutul secolului XX, șase cântece și cinci jocuri populare românești, pe care globe-trotterii le-au interpretat în spectacolele susținute pe parcursul călătoriei. Aceste cântece și dansuri populare sunt redată în expoziție prin filme documentare care asigură fundalul sonor al acesteia.

De asemenea, au fost organizate activități pentru revitalizarea unor tehnici tradiționale de cusut, aflate pe cale de dispariție în zona Buzăului, precum cusutul cămășilor populare bărbățești. Inițial, a fost realizată cămașa de scenă a lui Dumitru Dan, așa cum apare în fotografii și afișele de spectacol din epocă, cu ajutorul unui meșter popular care a utilizat tehnici de cusut și materiale tradiționale românești (pânză albă, țesută în casă, ață de bumbac și mătase). Apoi, s-au organizat patru ateliere meșteșugărești, prin care zece elevi din orașul Buzău au învățat să coasă și să confecționeze cămăși populare tradiționale. În perioada de sustenabilitate a proiectului (2017-2021) s-au desfășurat atelierele *Semne tradiționale cusute*, care au oferit ocazia participanților, elevi și cadre didactice, să învețe cum se cos motivele tradiționale din zona Buzăului, plecând de la piesele de patrimoniu etalate în expoziție.

Tot pe cale de dispariție, în județul Buzău, este și meșteșugul confecționării opincilor, cunoscut de puțini oameni și practicat de numai câțiva meșteri. Până în prezent, au fost realizate zece ateliere, în cadrul cărora copii, din medii socio-economice defavorizate, s-au familiarizat cu istoria acestui meșteșug și au confecționat 994 opinci și aproximativ 600 ciucuri din fire textile pentru decorarea opincilor. Tot în cadrul acestor ateliere s-a realizat filmul documentar *Cum se fac opincile* care, de asemenea, rulează în cadrul expoziției.

5.3. Popularizarea colecției

Activitățile de informare, comunicare și promovare a colecției se realizează, în principal, prin intermediul canalelor media convenționale: presa scrisă, TV, afișaj stradal și rețeaua de internet. Alături de site-ul Muzeului Județean Buzău, există website-ul bilingv (RO/EN) al proiectului *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci*, un puternic mijloc de comunicare cu extindere națională și internațională, care oferă tuturor celor interesați informații despre proiect, despre activitățile desfășurate și rezultatele obținute. Mai mult, pe acest site au fost publicate, după digitizare, 667 bunuri de patrimoniu, care alcătuiesc colecțiile întrunite ale lui Dumitru Dan, aflate la

nivelul anului 2016 în trei instituții muzeale din România - se poate vorbi de un muzeu online închinat primului globe-trotter român.

Filmele create în spațiul expozițional, aferent colecției analizate, sunt uploadate pe canalul de youtube al proiectului¹⁷, care a înregistrat, până la finalul anului 2021, 68717 vizualizări. De asemenea, există 1948 urmăritori ai paginii de Facebook Dumitru Dan globe-trotter - Proiectul Muzeului Județean Buzău.

Unul dintre rezultatele importante ale implementării acestui proiect, derulat de către Muzeul Județean Buzău, a fost ridicarea unui monument funerar dedicat primului globe-trotter român, în Cimitirul Eroilor din municipiul Buzău, unde se află mormântul lui Dumitru Dan. Lucrările de amenajare a monumentului au fost realizate din inițiativa și prin finanțarea domnului Gheorghe Dan, conferențiar dr. la Universitatea „Ovidius” din Constanța.

În perioada 28-30 septembrie 2017, reprezentanți ai proiectului *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci* au participat la Conferința anuală a European Museum Academy și la ceremonia de decernare a premiilor Academiei. Evenimentul a fost organizat la Skopje și a întrunit peste 120 de specialiști și experți din 30 de țări. De asemenea, în noiembrie 2017, Mădălina Oprea, în calitate de manager al acestui proiect a fost prezentă la Seminarul Internațional *Creative Dialog*, organizat la Riga de Ministerul Culturii din Republica Letonia și Creative Europe Desk Latvia.

Totodată, în vederea promovării colecției și a personalității primului globe-trotter român, s-a organizat, începând cu aprilie 2019, Trofeul Dumitru Dan (ciclism de duranță) seria de brevete de 200 km, 300 km, 400 km și 600 km, evenimente sportive care au fost coordonate din partea muzeului de către Mădălina Oprea. Cu acest prilej, au fost create grafic materiale de promovare personalizate (afișe, bannere, pliante). Inițiativa organizării acestei competiții, cu patru curse omologate de Randonneurs Franța, a aparținut ciclistului buzoian Cristi Mănăilă, președintele Clubului Sportiv *Penteleu*, sub egida Randonneurs România.

Traseele au fost concepute astfel încât o parte din punctele de control aflate pe teritoriul județului Buzău să fie stabilite în zone de interes turistic și istoric: Muzeul Județean Buzău, Muzeul Chihlimbarului, Casa Memorială „Vasile Voiculescu”, Castrul Roman de la Pietroasele, Vulcanii Noroioși, Tabăra de Sculptură de la Măgura, Mănăstirea Ciolanu etc. Concurenții au avut acces gratuit la obiectivele turistice în perioada desfășurării evenimentelor.

La start, tuturor celor 87 de cicliști le-a fost înmănat kitul de concurs. Fiecare sportiv a primit un număr de participare individualizat, un brevet

¹⁷ <https://www.youtube.com/channel/UCN0m89RfS6BGC7Ci-dzakfQ>, accesat la 17.11.2021

omologat ulterior la Paris de către Commission des Randonneurs, o foaie de parcurs, materiale promoționale create de Muzeul Județean Buzău pentru Colecția „Dumitru Dan”, pliante cu informații turistice și istorice referitoare la zonele în care au pedalat în cadrul evenimentului. Cei care au reușit să parcurgă cele patru etape ale brevetelor de anduranță, cu startul de la sediul muzeului, au primit titlul de Super Randonneur și diplome de participare.

În data de 16 noiembrie 2019, a avut loc festivitatea de decernare a Trofeului Dumitru Dan, ediția I-a, în cadrul căreia cicliștilor ce au reușit să parcurgă toate cursele trofeului le-au fost înmânate și medaliile oferite de Randonneurs Franța.

La festivitate au participat ca invitați speciali regizorii britanici Anton Groves și Damien Groves care au prezentat și rulat pentru publicul prezent filmul *OPINCI*, inspirat din viața lui Dumitru Dan. Filmul de animație de scurt metraj are în distribuție în rolurile principale pe celebrii actori Marcel Iureș (vocea lui Dumitru Dan) și Tamara Buciuceanu (vocea Steliane Sârbescu).

Producția cinematografică a câștigat, în 2019, la Transilvanian International Film Festival (TIFF) Premiul Zilele Filmului Românesc¹⁸, Marele Premiu la Tbilisi International Animation Festival (TIAF), Georgia, pentru cel mai bun film, și Cea Mai Bună Animație Românească la Animest. De asemenea, a participat la numeroase festivaluri de profil, precum: Zubroffka Short Film Festival (Polonia), Festival Tous Courts (Franța), Animateka (Slovenia), Festivalul Internațional de Film pentru Copii și Tineret (Grecia), Thessaloniki International Film Festival (Grecia), REX Animation Film Festival (Suedia), la Kuandu International Animation Festival (Taiwan), Romanian Film Festival la Stanford, UC Berkeley și San Francisco State University (SUA).

Povestea lui Dumitru Dan, primul român care a făcut ocolul lumii pe jos la începutul secolului XX, a fost prezentată și în cadrul ediției a III-a a Bucharest Adventure Travel Sessions 2019, eveniment dedicat avangardiștilor, deschizătorilor de drumuri în domeniul călătoriilor.

Urmare a oferirii serviciilor de documentare și expertiză în cadrul colaborărilor din anii anteriori cu profesorul Roger Bunyan, din Marea Britanie, acesta a publicat un capitol dedicat lui Dumitru Dan în lucrarea *Against All Ods. The stories of 25 Remarkable Adventurers*, Hayloft Publishing Ltd, 2019, pp. 132-142.

În data de 24 iulie 2021, ciclistul Cristi Mănăilă a plecat din Rovereto (Italia) în cursa internațională de ciclism de anduranță NorthCape4000, ediția a

¹⁸ Vezi <https://www.cinemagia.ro/filme/opinci-590864/> și <https://www.graphicfront.ro/ilustratoarea-maria-surducan-a-urcat-pe-scena-premiantilor-sambata-seara-la-tiff-2019-2213547858-ro>, accesate la 06.03.2020.

IV-a, cu destinația Norvegia. Pe acest traseu, președintele Clubului Sportiv *Penteleu* a purtat un tricou personalizat cu logo-urile proiectului și ale Muzeului Județean Buzău.

Personalitatea globe-trotterului a fost omagiată și cu prilejul concursului internațional *Dumitru Dan – o legendă în opinci*, desfășurat între 1 și 12 iulie 2020, inițiat de Școala Românească *Nicolae Iorga* din Liverpool și Learning and Development Multicultural Centre din Liverpool, în colaborare cu Muzeul Județean Buzău. Concursul a avut ca obiective: promovarea culturii și tradițiilor românești în afara granițelor țării; afirmarea identității patrimoniului cultural, lingvistic și educațional în rândul participanților; realizarea unor conexiuni culturale între organizațiile românești din afara granițelor țării.

În 2019, Mădălina Oprea a primit diploma PREMIUL Restituiri din partea Asociației Jurnaliștilor și Scriitorilor de Turism din România, pentru organizarea sălii memoriale dedicată globe-trotterului Dumitru Dan.

6. Propuneri de dezvoltare a Colecției „Dumitru Dan”

6.1. Noi bunuri culturale

Cercetarea publicului este o etapă esențială în dezvoltarea oricărei colecții muzeale, fiind necesar ca specialiștii muzeelor să cunoască interesele, valorile, tendințele și caracteristicile psihologice ale vizitatorilor; simpla observare a publicului muzeal nu ajută foarte mult, impunându-se realizarea de studii care să aibă la bază metodologia bine puse la punct. Din păcate, acest deziderat este greu realizabil din pricina diverselor constrângeri, precum cele financiare sau lipsa resurselor umane.

De asemenea, având în vedere dificultățile de identificare a unor bunuri originale, conexe personalității primului globe-trotter român și călătoriei sale, cât și pentru o mai bună integrare a Colecției „Dumitru Dan” în cadrul colecției de istorie a Muzeului Județean Buzău, considerăm utilă colectarea unor piese care să completeze imaginea epocii în care s-a desfășurat călătoria, prin ilustrarea unor aspecte precum: viața cotidiană, condițiile de infrastructură și transport, organizațiile de promovare a sportului și turismului etc. În aceeași măsură, ar fi adecvate mărturii legate de călători și exploratori români, din prima jumătate a secolului XX, unii dintre ei puțin cunoscuți publicului; amintim pe Ion L. Catina¹⁹ care povestește în cartea sa, *De pe alt țărm*, despre o expediție în Africa, efectuată între anii 1900-1906, sau jurnalista Otilia Marchiș, care începe, în 1901, o lungă călătorie, ce o poartă până în insulele Japoniei²⁰, ori Gheorghe Flaișlen care, de asemenea, călătorește la începutul

¹⁹ Val. Tebeica, *op. cit.*, p. 247-283.

²⁰ <https://www.gazetanord-vest.ro/2016/04/otilia-marchis-personalitate-marcanta-a-culturii-satmarene-interbelice/> și <http://www.informatia-zilei.ro/sm/otilia-marchis-din-homorod-l-a->

secolului XX, în mai multe zone ale lumii, publicând, apoi, volumele *O excursiune prin Egipt și Sudan*²¹ și *Peste nouă mări și nouă țări, note de călătorie*²².

6.2. Depozitarea colecției

Deși mobilierul din depozit asigură starea de repaus a bunurilor culturale, accesibilitatea nu este tocmai facilă, iar spațiul de depozitare se reduce în fiecare an. Având în vedere cele două probleme, considerăm că se impune reorganizarea depozitului de istorie, una dintre măsuri fiind înlocuirea actualilor moduli cu structuri ergonomice, prevăzute cu sisteme de culisare/transmisie pe lanț.

Un alt aspect ce poate fi îmbunătățit privește monitorizarea accesului în depozite, atât pentru siguranța personalului, care se poate contamina cu vapori cianici, folosiți pentru combaterea fungilor în perioada comunistă, substanțe ce au rămas impregnate pe suprafața obiectelor, cât și pentru siguranța bunurilor culturale, fiind cunoscut faptul că încălțăminte reprezintă un bun vehicul pentru praf și fungi.

6.3. Expoziția și website-ul

Dintre cele 15 teme ale expoziției, considerăm că cea intitulată *Temperaturi extreme/Extreme temperatures* este mai puțin reprezentativă. Propunem, așadar, înlocuirea celor două vitrine, aferente acestei teme, cu o hologramă a lui Dumitru Dan, care să relateze despre traseele dificile ale călătoriei, în zonele cu climă rece și în deșert. Realizarea acestui proiect necesită costuri de cca. 22000 de euro și implică: servicii de filmare cu un actor, editare video, crearea unui fișier video digital HD cu durata de 10 minute; achiziționarea unor echipamente specifice (peliculă holografică, proiector profesional cu durată mare de viață, tehnologie laser) și a unui computer care să ruleze fișierul video, stand pentru hologramă, alte accesorii.

Totodată, considerăm că în textele expoziției trebuie să fie ilustrate mai bine aspectele dramatice ale aventurii lui Dumitru Dan, ce au o mare valoare educativă pentru vizitatori, precum suferința generată de pierderea celor trei prieteni și de izbucnirea Primului Război Mondial, ori singurătatea din ultima parte a călătoriei.

---

lansat-pe-brancusi-in-lumea-buna-a-artelor-la-paris/, accesate la 08.04.2020.

²¹ <https://www.descopera.ro/dnews/18222809-calatori-romani-si-calatoriile-lor-in-secolul-al-xix-lea>, accesat la 10.04.2020.

²² https://eprints.lib.hokudai.ac.jp/dspace/bitstream/2115/39465/1/ASI23_011.pdf, accesat la 13.04.2020.

O ultimă propunere vizează website-ul proiectului, unde ar trebui să existe o hartă a traseului urmat de globe-trotter și variante de itinerariu, acolo unde informațiile nu sunt sigure. Pe această hartă pot fi marcate dinamic, utilizând facilități de Google maps sau Google Earth, localitățile prin care globe-trotterul a trecut. De asemenea, ar fi posibilă măsurarea distanțelor dintre localitățile vizitate, s-ar putea marca locurile de unde provin documentele de confirmare și insera imaginile acelor documente. În același mod, s-ar putea adăuga fotografii, de la începutul secolului XX, ale orașelor prin care a trecut Dumitru Dan și pentru a putea fi vizualizate așa cum apar ele în prezent.

2017 EUROPEAN MUSEUM ACADEMY AWARDS

CONFIRMED CANDIDATE

The Jury of the European Museum Academy has pleasure in announcing that the

MUZEUL JUDETEAN BUZĂU

has been selected as a confirmed candidate for the above Award and congratulates the museum

Andreja Rihter
EMA President

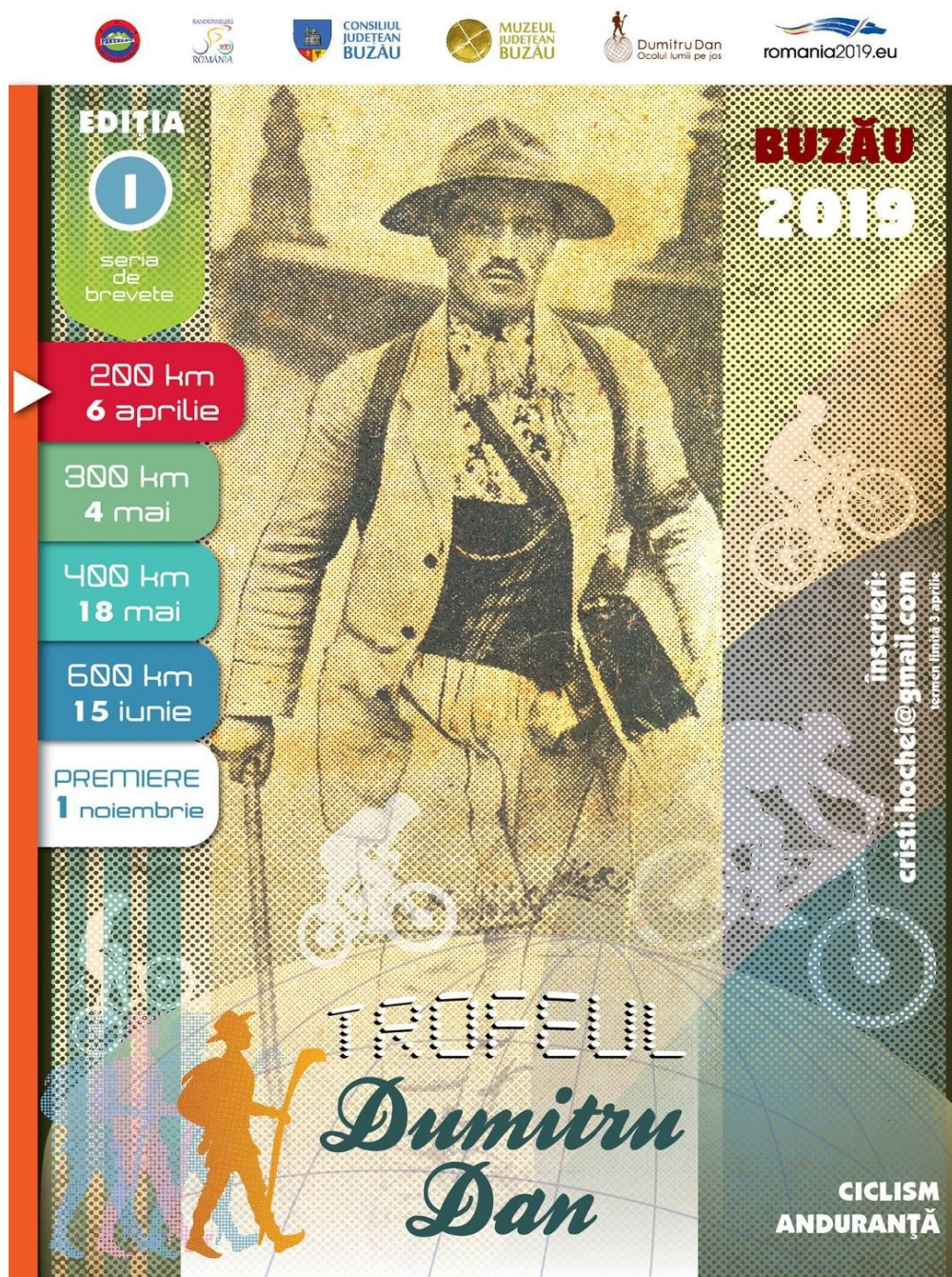
Massimo Negri
EMA Director

Karl Borromäus Murr
Chairman of the Jury

Skopje, 29 September 2017

Certificat de nominalizare la Premiul DASA al Academiei Europene A Muzeelor, în
Skopje, Macedonia, 2017

Afișul Trofeului Dumitru Dan, ediția I, 2019

Lecția de storytelling *Călătorie pe glob*

Atelier meșteșugăresc *Semne tradiționale cusute*

Cristi Mănăilă, președinte Club Sportiv *Penteleu* și organizator al Trofeului Dumitru Dan, purtând tricoul personalizat cu logo-urile proiectului și Muzeului Județean Buzău

Startul primei ediții a Trofeului Dumitru Dan, 2019